Som

som drets. som lluita.

Informe «SINISTRALITAT LABORAL AL VALLÈS ORIENTAL. Període 2012-2016»

10 de maig de 2017

UGT

UNIÓ GENERAL DE TREBALLADORS
DE CATALUNYA

La Constitució Espanyola encomana als poders públics vetllar per la seguretat i higiene en el treball. Sota aquest mandat constitucional i com a transposició de la Directiva europea 89/391/CEE, apareix la Llei 31/1995 de Prevenció de riscos laborals (LPRL), modificada i actualitzada per la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals va néixer amb la finalitat de garantir i millorar les condicions de salut dels treballadors i les treballadores del nostre país i reduir la sinistralitat laboral.

Vint-i-dos anys més tard de la publicació de la LPRL, continuem sense disposar d'una veritable cultura preventiva que orienti la seva activitat en la necessitat d'una visió transformadora en PRL, assumint per part de les empreses que **la prevenció és factor d'eficiència i de competitivitat** més enllà de la necessitat de compliment reglamentari en aquesta matèria i per a les treballadores i els treballadors, és una eina necessària per garantir els seus drets laborals i la seva salut.

Per garantir la salut cal un coneixement exhaustiu i rigorós de les condicions de treball i dels seus riscos associats, tots dos elements directament vinculats al procés de canvi permanent de l'entorn laboral, coneixement que de vegades s'ignora.

Les empreses amaguen darrere de l'excusa de la crisi econòmica del país la seva manca d'inversions en temes de prevenció, les polítiques merament complidores de la llei encaminades a evitar les sancions, la pèrdua de drets, l'afebliment de la negociació col·lectiva i la justificació de la subcontractació i el treball precari.

Les crisis econòmiques mundials i nacionals dels darrers anys, el capitalisme i la globalització han incidit en les condicions laborals, condicionant el nostre mercat laboral a la precarietat i, en alguns casos, a l'absència de drets laborals i socials.

Els treballadors i les treballadores del nostre país han patit les retallades econòmiques i socials en la seva pròpia pell. S'han perdut drets i els seus representants en temes preventius, els delegats i delegades de prevenció, han passat a ser figures a l'ombra sense reconeixement ni prestigi en les tasques tant importants que han de realitzar perquè la prevenció sigui efectiva i eficaç a les seves empreses. La figura del delegat de prevenció, que ha de ser una peça fonamental d'engranatge de la prevenció a les empreses —perquè és la garantia de la participació de les treballadores i els treballadors en temes preventius— avui està devaluada.

Les dades de sinistralitat: mirall trencat de la realitat a les empreses

Catalunya encapçala la llista de comunitats autònomes que superen la mitjana estatal de sinistres laborals. I intuïm que les condicions del mercat de treball al nostre país tenen molt a veure amb aquests resultats.

L'evolució de la sinistralitat al Vallès Oriental es mostra molt depenent del cicle econòmic, baixant en èpoques de crisi (2008-2012) i pujant amb la remuntada econòmica (a partir de 2013) molt semblant a l'evolució de Catalunya. Aquesta evolució, que en principi ens podria semblar natural, difereix de la d'altres països europeus com ara Alemanya, França o el Regne Unit, on els índexs d'incidència baixen de forma lenta però sostinguda, al llarg dels anys. Aquesta situació fa palesa la vulnerabilitat i ineficàcia del nostre sistema preventiu i demostra que l'accidentalitat augmenta en major mesura que l'ocupació.

L'impacte del context socioeconòmic de les reformes laborals i les polítiques d'austeritat es reflecteixen clarament en les dades de sinistralitat del nostre país.

Segons les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació, l'evolució de la sinistralitat laboral en el període 2012/2016 ha estat la següent:

Accidents laboral al Vallès Oriental

ACCIDENTS DE TREBALL AL VALLÈS ORIENTAL 2012/2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Accidents de treball amb baixa					
Lleus	3837	3531	3803	4248	4502
Greus	45	53	32	31	38
Mortals	3	2	5	3	3
Total amb baixa	**3885**	**3586**	**3840**	**4282**	**4543**

Segons la gravetat dels accidents amb baixa, aquests es classifiquen en *accidents amb baixa lleus, greus o mortals.*

Des de la nostra organització hem detectat, un any més, que algunes empreses eludeixen el reconeixement i la declaració dels accidents de treball, fonamentalment de caràcter lleu, sobretot desviant cap al sistema públic de salut els danys causats pel treball i dificultant el dret a l'atenció sanitària per part de les mútues d'accidents de treball.

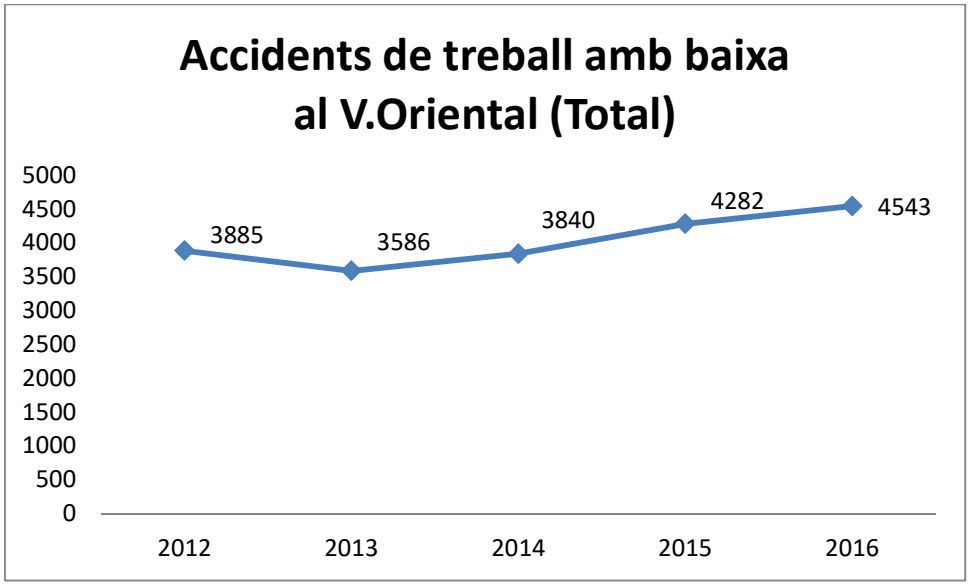

Els *accidents de treball amb baixa totals* al Vallès Oriental durant el període 2012-2016 han experimentat un creixement passant dels 3.885 accidents del 2012 als 4.543, incrementant-se un 17%. Pel que fa al Vallès no disposem de les dades a nivell comarcal dels accidents sense baixa i dels accidents in itinere.

Accidents laborals amb baixa a Catalunya

ACCIDENTS DE TREBALL A CATALUNYA 2012/2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Accidents de treball amb baixa					
Lleus	73.068	72.177	76.706	81.264	88.564
Greus	568	545	499	539	542
Mortals	66	50	57	69	68
Total amb baixa	**73.702**	**72.772**	**77.262**	**81.872**	**89.174**
Accidents sense baixa	**131.512**	**130.199**	**126.120**	**127.565**	**132.267**
Accidents in itinere	**13.613**	**13.992**	**14.975**	**16.028**	**17.725**

Les dades de sinistralitat laboral no deixen cap mena de dubte. La tendència a l'alça dels accidents ens demostra el deteriorament del sistema preventiu laboral en els darrers anys com a conseqüència de la crisi econòmica i de les reformes laborals.

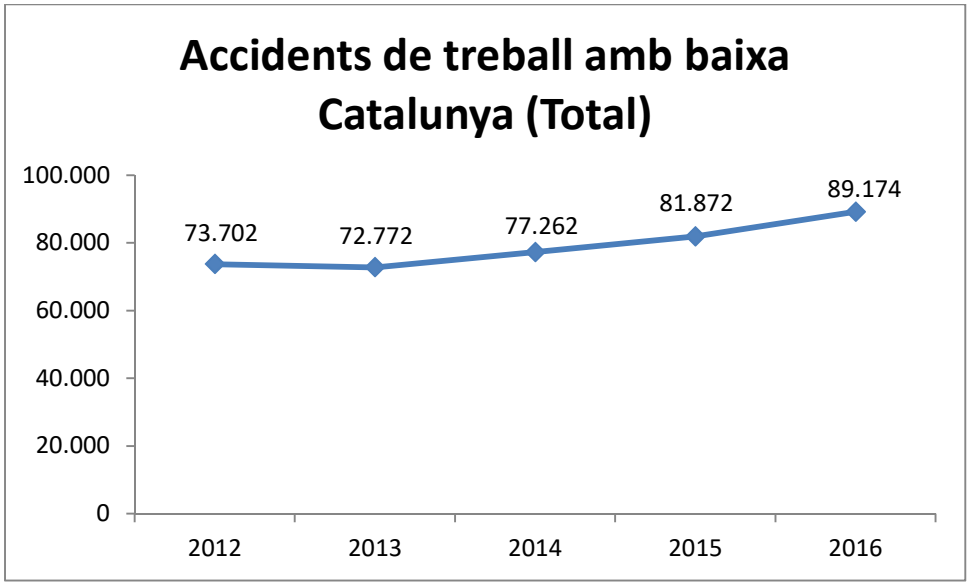

Els *accidents de treball amb baixa totals* a Catalunya durant el període 2012-2016 han experimentat un creixement constant passant dels 73.702 accidents del 2012 als 89.174, incrementant-se un 21%.

Accidents laborals sense baixa a Catalunya

Els *accidents sense baixa* durant el període de 2012 a 2016 a Catalunya presenten una evolució similar a la dels accidents laborals amb baixa greus. Durant el període 2012-2016 van experimentar un decreixement constant del 2012 al 2013, fins a arribar al mínim l'any 2014, amb 126.120 accidents sense baixa. Posteriorment, els anys 2015 i 2016, va haver-hi un increment, fins a assolir, el 2016, dades superiors a les del 2012.

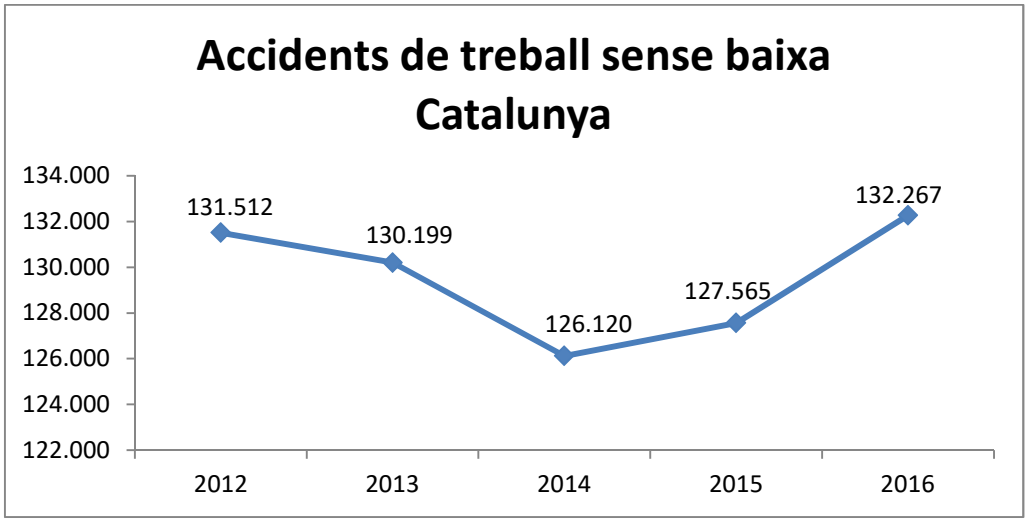

Aquest increment dels accidents sense baixa és, sens dubte, conseqüència de les successives reformes laborals i de les polítiques d'austeritat, que han dut l'entorn

laboral a la seva precarització i a l'empitjorament progressiu de les condicions de treball.

Accidents in itinere a Catalunya

Una altra tipologia d'accidents són els anomenats accidents in itinere, que són els que es produeixen durant els desplaçaments que fan els treballadors i treballadores per anar a la feina o per tornar-ne.

Els accidents in itinere durant el període de 2012 a 2016 a Catalunya han experimentat un creixement constant passant de 13.613 l'any 2012 als 17.725 del 2016, amb un increment del 30,21% de les dades del 2016 respecte a les del 2012.

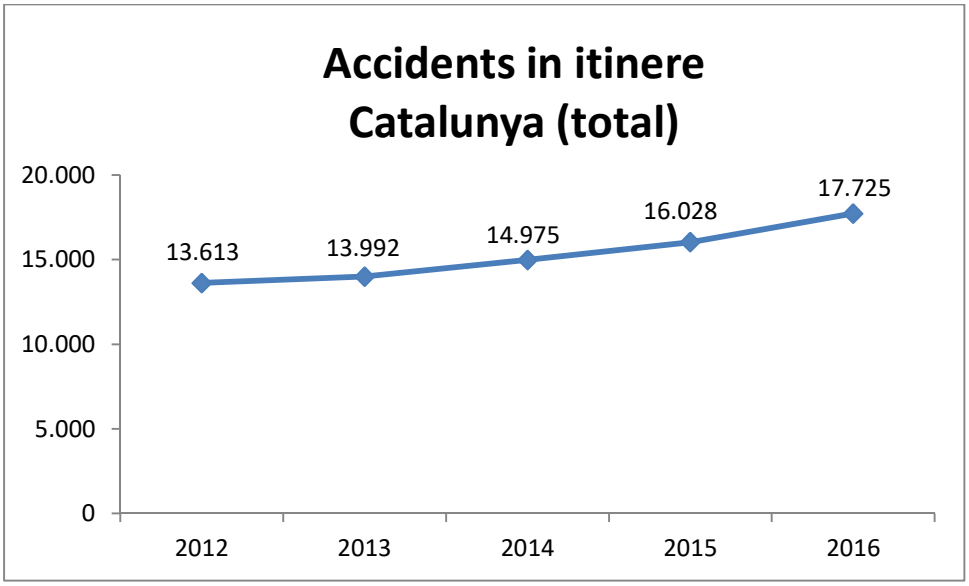

Aquests accidents mostren també una preocupació a l'alça, com es pot observar en el gràfic, tot i que si els comparem amb la totalitat d'accidents, veiem que mentre el conjunt d'accidents s'incrementa, la tendència dels accidents in itinere també és d'augmentar.

Volem fer un incís especial en les dades dels accidents mortals in itinere, ja que la seva l'evolució ha estat diferent: del 2012 al 2103 van experimentar un ascens de 22 a 30 accidents in itinere mortals. Del 2013 al 2015 van decréixer, i del 2015 al 2016 van tornar a repuntar posant-se en cotes màximes de 32 morts.

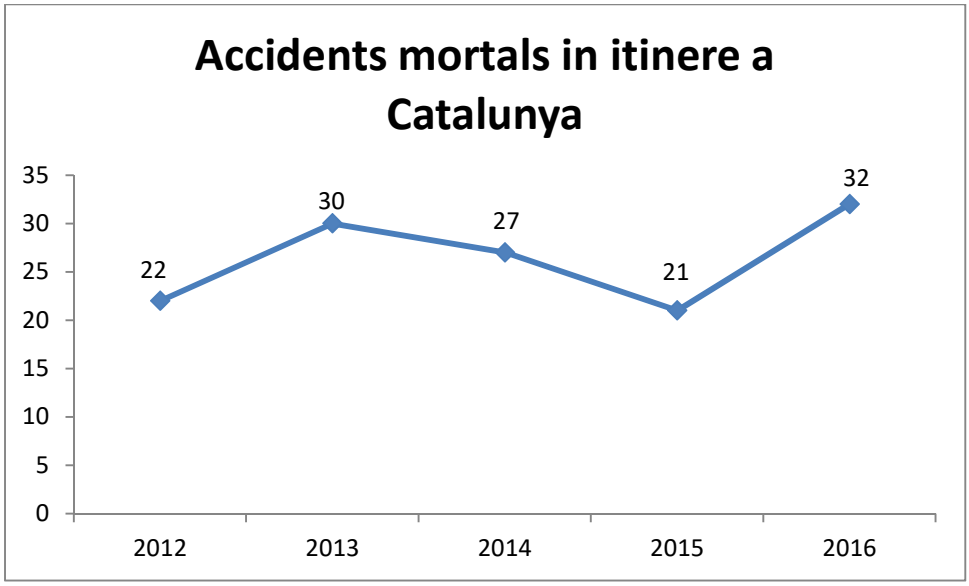

Morts a la feina: no són dades, són persones.

En general, si parlem *d'accidents mortals* tant amb baixa com els mortals in itinere, aquestes xifres de mortalitat són socialment inacceptables: l'evolució del nombre de mortals ha anat variant durant el període dels darrers cinc anys (2012-2016).

Al Vallès Oriental durant aquest període han perdut la vida 16 persones; pel que fa a Catalunya han estat un total de 442 persones treballadores van perdre la vida al seu lloc de treball durant aquests cinc anys.

No són dades, són persones: 442 vides perdudes en cinc anys com a conseqüència dels accidents de treball, de la manca de prevenció a les empreses... 442 famílies destrossades, pares i mares, fill i filles que no van tornar a casa després de la feina.

Dades de sinistralitat al Vallès Oriental per sectors, 2012-2016

Els quatre sectors econòmics de la nostra comarca han experimentat una evolució diferent respecte a la sinistralitat laboral.

ACCIDENTS DE TREBALL AMB BAIXA A
AL VALLÈS ORIENTAL PER SECTORS, 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Agricultura	47	39	34	42	45
Indústria	1606	1533	1515	1658	1712
Construcció	438	339	385	357	437
Serveis	1794	1675	1906	2225	2349
	3885	**3586**	**3840**	**4282**	**4543**

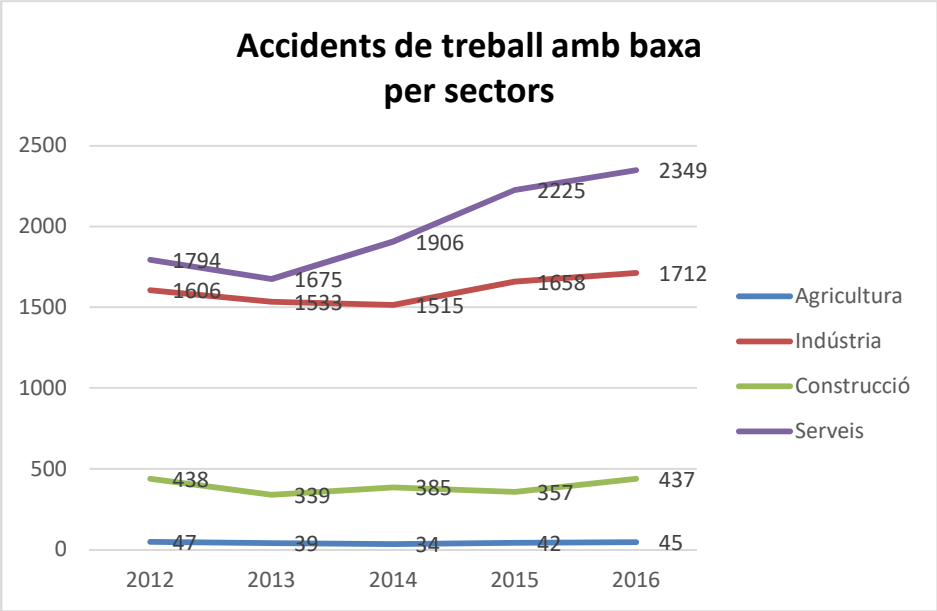

A raó de les dades és evident que hi ha una evolució de la sinistralitat diferent en funció del sector econòmic del que estiguem parlant, durant el període dels darrers cinc anys (2012-2016).

El sector serveis es despunta de manera diferencial respecte a la resta de sectors quant a les dades de sinistralitat laboral dels accidents amb baixa al Vallès Oriental durant aquests darrers cinc anys.

Les dades del sector indústria van baixar de l'any 2012 al 2014 fins als 1.515 i varen començar a repuntar el 2015, i es van incrementar el 2016 en 1.712 accidents amb baixa. Pel que fa al sector serveis l'augment ha estat de 555 accidenta amb baixa.

El sector de la construcció, un dels més afectats per la crisi econòmica, va experimentar un descens de l'accidentalitat amb baixa del 2012 al 2013 fins als 339, per remuntar posteriorment fins a les dades del 2016 fins als 437 accidents amb baixa.

L'agricultura ha sigut el sector econòmic que ha tingut un nombre d'accidents amb baixa menor, tanmateix també ha experimentat un repunt els anys 2015 i 2016 fins als 45.

ACCIDENTS DE TREBALL AMB BAIXA A CATALUNYA PER SECTORS, 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Agricultura	1.628	1.690	1.773	1.877	1.970
Construcció	8.081	6.495	6.824	7.492	8.724
Indústria	17.996	17.017	17.743	18.405	20.054
Serveis	45.997	47.570	50.922	54.098	58.426
	73.702	**72.772**	**77.262**	**81.872**	**89.174**

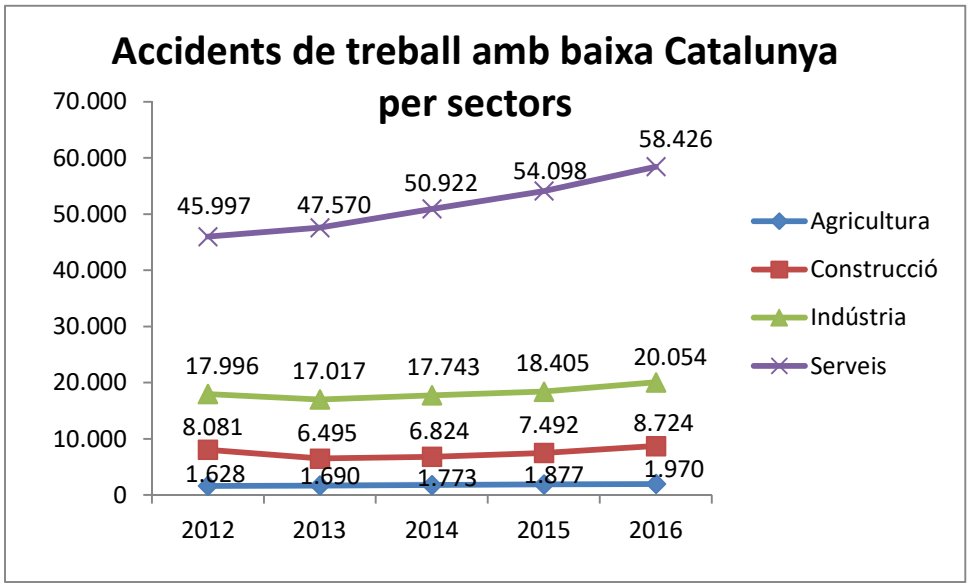

A raó de les dades és evident que hi ha una evolució de la sinistralitat diferent en funció del sector econòmic del que estiguem parlant, durant el període dels darrers cinc anys (2012-2016).

El sector serveis es despunta de manera diferencial respecte a la resta de sectors quant a les dades de sinistralitat laboral dels accidents amb baixa a Catalunya durant aquests darrers cinc anys.

Les dades del sector indústria van baixar de l'any 2012 al 2013 fins als 17.017 i varen començar a repuntar el 2014, i es van incrementar el 2016 en 20.054 accidents amb baixa.

El sector de la construcció, un dels més afectats per la crisi econòmica, va experimentar un descens de l'accidentalitat amb baixa del 2012 al 2013 fins als 6.495, per remuntar posteriorment fins a les dades del 2016 fins als 8.724 accidents amb baixa.

L'agricultura ha sigut el sector econòmic que ha tingut un nombre d'accidents amb baixa menor, tanmateix també ha experimentat un creixement del 2012 1.628 fins als 1.970 accidents amb baixa del 2016.

ACCIDENTS DE TREBALL A CATALUNYA SENSE BAIXA PER SECTORS

	2012	2013	2014	2015	2016
Agricultura	1.865	1.952	1.978	1.877	1.891
Indústria	12.674	10.873	9.791	10.343	11.191
Construcció	34.623	33.270	31.612	31.278	32.251
Serveis	82.350	84.104	82.739	84.067	86.934
	131.512	**130.199**	**126.120**	**127.565**	**132.267**

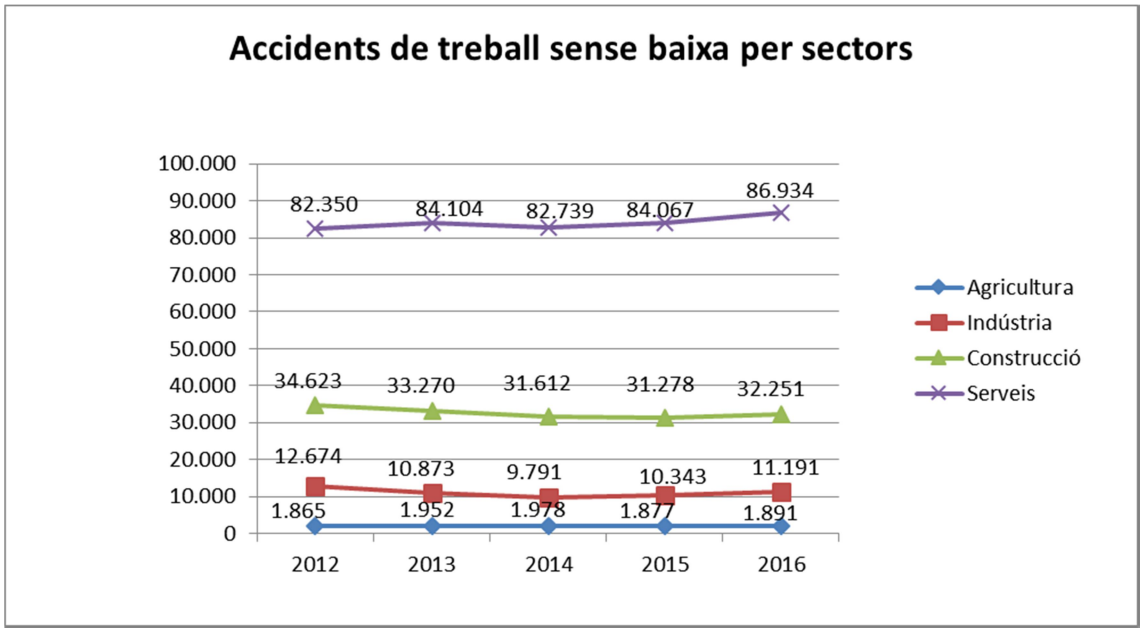

Pel que fa a les dades sectorials dels accidents sense baixa, el sector serveis també despunta de manera diferencial, en comparació amb la resta de sectors quant a les dades de sinistralitat laboral dels accidents amb baixa a Catalunya durant aquests darrers cinc anys passant dels 82.350 als 86.934 accidents sense baixa.

Les dades del sector indústria van experimentar un decreixement del 2012-2015 dels 12.674 als 9.791 i varen començar a repuntar el 2015 acabant el 2016 amb 11.191.

El sector de la construcció va experimentar un descens de l'accidentalitat amb baixa del 2012 el 2015 dels 34.623 als 31.278, per remuntar posteriorment fins a les dades del 2016 fins als 32.251.

L'agricultura ha sigut el sector econòmic que ha tingut un nombre d'accidents amb baixa menor, tanmateix també ha experimentat un creixement entre el 2012 i 2014 passant dels 1.865 als 1.978, baixant al 2015 fins als 1.877 i tornant a remuntar al 2016 amb 1.891 accidents sense baixa a l'agricultura.

Dades de sinistralitat per tipus de contracte al Vallès Oriental

Accidents laborals per tipus de contracte, 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Eventual	789	724	983	1209	1370
Fix	2978	2754	2744	2959	3074
Sense especificar	118	108	113	114	99
Total	**3885**	**3586**	**3840**	**4282**	**4543**

La temporalitat i la precarietat laboral estant estretament relacionades amb els accidents de treball per que fa a la contractació eventual es pot observar com s'ha disparat a partir de l'any 2014 arribant a 1.370 accidents un augment del 74%. Pel que fa a la contractació amb contracte fix l'augment es de un 6%.

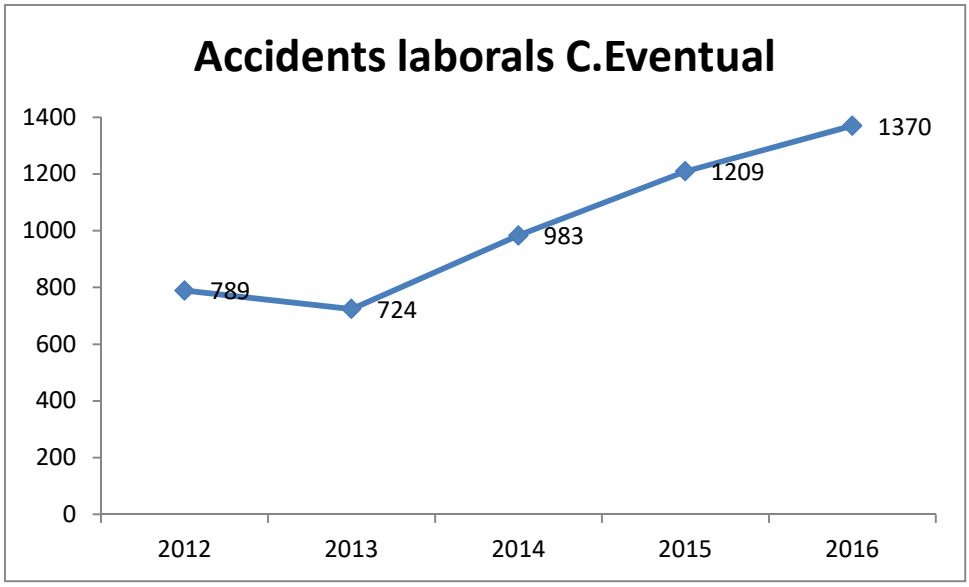

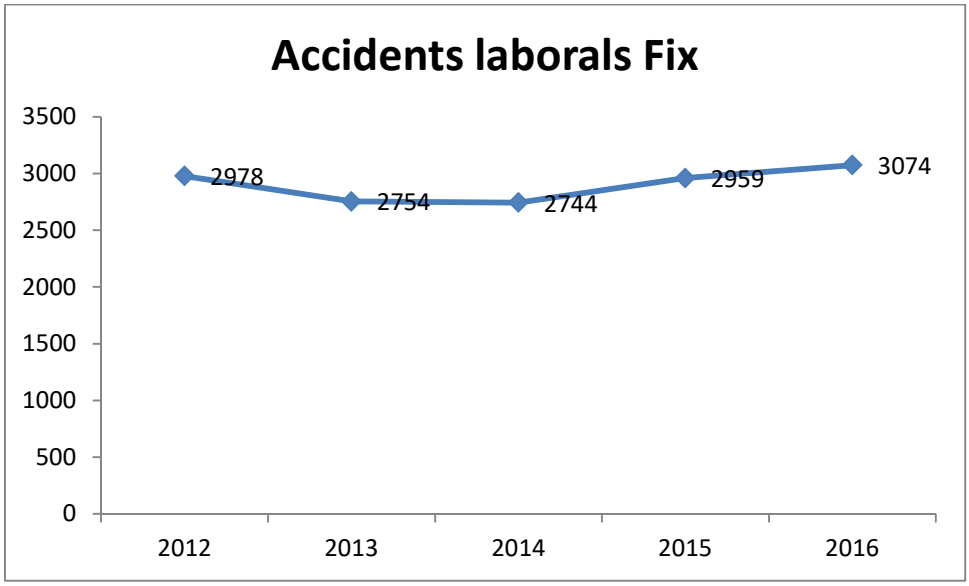

Dades de sinistralitat a Catalunya per províncies, 2012-2016

Les quatre províncies catalanes han experimentat una evolució diferencial dels accidents laborals, molt condicionada al tipus d'activitat de cada província i a l'afectació que ha tingut en elles la crisi econòmica.

ACCIDENTS DE TREBALL AMB BAIXA A CATALUNYA PER PROVINCIES

	2012	2013	2014	2015	2016
Barcelona	54.742	53.945	57.267	60.242	65.163
Girona	7.621	7.469	7.993	8.829	9.716
Tarragona	6.882	6.985	7.235	7.910	8.872
Lleida	4.457	4.373	4.767	4.891	5.423
	73.702	**72.772**	**77.262**	**81.872**	**89.174**

ACCIDENTS DE TREBALL SENSE BAIXA A CATALUNYA PER PROVINCIES

	2012	2013	2014	2015	2016
Barcelona	98.833	95.351	93.141	94.111	96.814
Girona	12.074	12.347	12.223	12.529	13.259
Tarragona	12.632	14.431	12.708	12.517	13.405
Lleida	7.973	8.070	8.048	8.408	8.789
	131.512	**130.199**	**126.120**	**127.565**	**132.267**

ACCIDENTS IN ITINERE A CATALUNYA PER PROVINCIES

	2012	2013	2014	2015	2016
Barcelona	11.521	11.820	12.835	13.710	15.085
Girona	912	899	896	1.001	1.109
Tarragona	770	820	819	907	1.009
Lleida	410	453	425	410	522
	13.613	**13.992**	**14.975**	**16.028**	**17.725**

Fem ara l'anàlisi del comportament dels *accidents amb baixa totals a Barcelona* durant el període dels darrers cinc anys (2012-2016). Podem apreciar que la seva evolució ha estat d'un increment progressiu, passant de 54.742 accidents amb baixa el 2012 als 65.163 del 2016.

Respecte als *accidents in itinere a la província de Barcelona*, l'augment ha estat constant des de l'any 2012, amb 11.521 accidents in itinere fins als 15.085 del 2016, amb un augment del 31%.

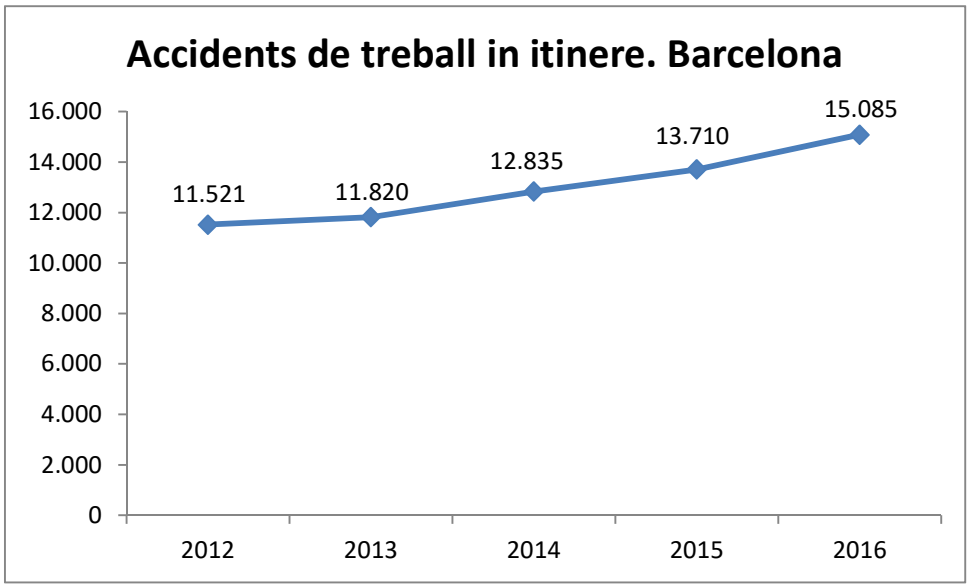

Dades de malalties professionals: evolució 2012-2016

Les malalties professionals van ser recollides a Espanya en una llista mitjançant el Reial decret 1299/2006. Són totes aquelles malalties produïdes com a conseqüència de les circumstàncies psíquiques, físiques, químiques, geogràfiques, etc., en què els professionals desenvolupen el seu treball. Es divideixen, segons aquest Reial decret, en sis grups. Les malalties amb origen també laboral però no incloses en aquest llistat, són considerades com a malalties derivades del treball o com a accident laboral.

A Espanya durant el 2016 es van declarar 20.730 malalties professionals. Un total de 2.866 malalties més respecte a les dades de desembre del 2015, fet que suposa un increment del 16%. De total de malalties professionals declarades, 9.975 han causat la baixa mèdica, 1.531 malalties més que en el mateix període de l'any anterior, que correspon a un augment del 18,13%. D'altra banda, s'han declarat 10.755 malalties professionals sense baixa, 1.335 més que les declarades l'any anterior (+14,17%).

A Catalunya, en canvi, durant el 2016, l'evolució de la declaració de malalties professionals ha sigut negativa: se n'han declarat 3.199, i són 177 casos menys que les declarades l'any anterior (-3,5%). D'aquest total de malalties professionals declarades, 1756 casos han estat amb baixa i 1.443 casos, sense baixa.

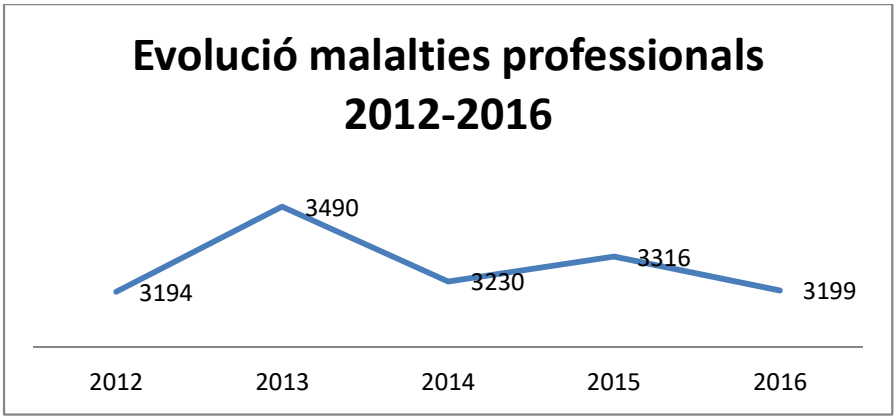

D'aquestes, 2.273 corresponen a Barcelona, 362 a Girona, 227 a Lleida i 337 a Tarragona.

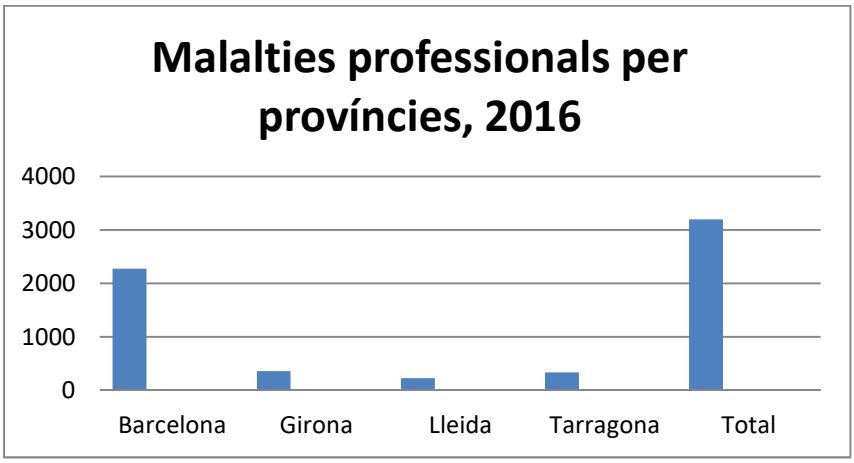

El grup de les malalties professionals més declarades ha estat el Grup 2, per agents físics, provocats per riscos musculoesquelètics, seguit pel Grup 5, de malalties professionals de la pell causades per substàncies i agents no compresos en altres apartats.

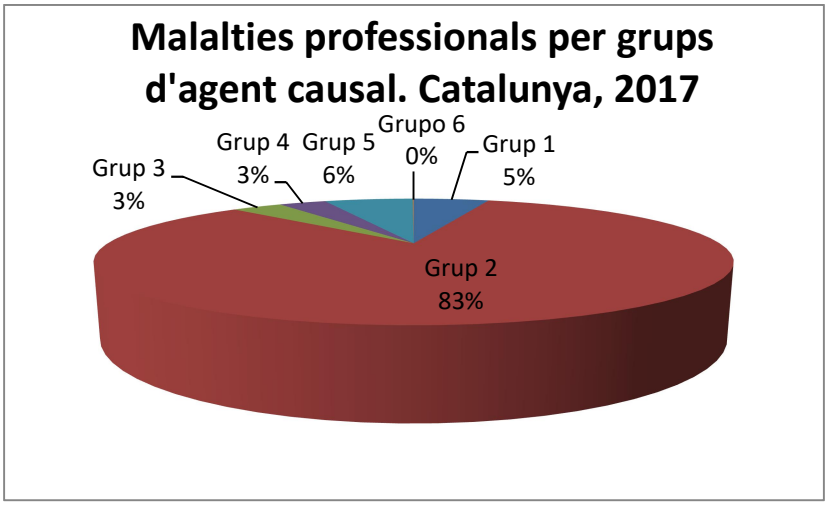

Grup 1	Malalties professionals causades per agents químics
Grup 2	Malalties professionals causades per agents físics
Grup 3	Malalties professionals causades per agents biològics

Grup 4	Malalties professionals causades per inhalació de substàncies i agents no compresos en altres apartats
Grup 5	Malalties professionals de la pell causades per substàncies i agents no compresos en altres apartats
Grupo 6	Malalties professionals causades per agents cancerígens

Respecte al gènere, les dones pateixen més malalties professionals (1.665, el 52% del total de les malalties professionals declarades), que els homes (1.534, el 48%), malgrat que l'ocupació de les dones és més baixa.

Segons la segregació de lloc de treball en funció del gènere, els homes i dones estan exposats a riscos diferents. Els homes tenen més riscos físics (soroll, exposició a productes tòxics, manipulació manual de càrregues, etc.) i, per tant, s'accidenten més, i les dones estan sotmeses a més treballs manuals amb postures forçades, moviments repetitius i a un entorn psicosocial més advers, com per exemple més inseguretat en el manteniment del lloc de treball, més exigències quant a agilitat, velocitat, atenció i precisió, estrès per acumulació de tasques, monotonia, sedentarisme i poques oportunitats de creativitat en els llocs de treball.

Anar més enllà de la línia de la prevenció

Les dades parlen per si soles i la situació de la prevenció a les empreses catalanes és insostenible.

La nostra responsabilitat implica anar més enllà dels indicadors de sinistralitat i conscienciar-nos que darrere de cada dada de sinistralitat hi ha un accident, una feina, una persona i una família.

Més enllà de responsabilitzar i culpabilitzar uns i altres, necessitem canviar aquestes actituds formalistes i de compliment burocràtic davant la PRL per raons ètiques, socials i econòmiques.

Estem obligats a canviar d'estratègia i deixar de ser reactius per passar a ser proactius contra els accidents de treball i les malalties professionals, des de tots els fronts de lluita, per garantir llocs de treball segurs i saludables, dignes i igualitaris. Cal integrar la prevenció a la nostra cultura, des de l'escola fins a la jubilació, garantint la formació dels futurs treballadors i treballadores i l'adequació del món laboral i de les empreses als treballadors i treballadores de més edat.

Les dades de sinistralitat són les conseqüències, entre altres, dels problemes següents:

- **Retrocés de la qualitat de les condicions de treball** degut a les successives reformes laborals, la desregulació i precarització dels models de contractació, augment de l'atur, temporalitat i la flexibilitat laboral en els nous contractes, la devaluació salarial, etc. El canvi en els darrers cinc anys de la realitat laboral del

nostre país ha afectat directament els treballadors i treballadores de Catalunya. La desregulació normativa i l'erosió de la cobertura dels convenis, la dificultat per exercir els drets de forma efectiva, la por a perdre la feina i l'augment de les càrregues de treball per suplir els treballadors i treballadores acomiadats, han suposat, a la pràctica, un empitjorament de les condicions de treball i una pèrdua de drets que acaba afectant la salut de totes i tots.

- **Pèrdua d'influència dels delegats de prevenció**, tal com reflecteix l'informe «La participació dels treballadors a la gestió de la seguretat i la salut a la feina: proves qualitatives extretes d'ESENER 2», de l'Observatori Europeu de Riscos. La individualització de les relacions laborals fa perdre força a la negociació col·lectiva per la millora de les condicions de seguretat i salut. Recordem que les dades de l'Agència Europea de Seguretat i Salut en el Treball estableixen que on hi ha delegats, hi ha més prevenció.

- Els últims **canvis legislatius relatius a la prevenció de riscos laborals** també disminueixen les possibilitats d'actuació dels delegats i delegades de prevenció i la prevenció en si mateixa. El mes passat, es va publicar el Reial decret 231/2017 de 10 de març, que regula l'establiment d'un sistema de reducció de les cotitzacions per contingències professionals a les empreses que hagin disminuït de forma considerable la sinistralitat laboral, també conegut com a BONUS. Aquest Reial decret modifica el Reial decret 404/2010, en què els delegats i delegades de prevenció tenien com a competències emetre la seva conformitat a l'autoavaluació de l'empresa i poder manifestar la seva disconformitat si així fos, i aportar al·legacions. Des de la UGT de Catalunya valorem molt negativament la pèrdua dels drets que disposaven els delegats i delegades de prevenció a l'hora de valorar la gestió preventiva i la implantació real de la prevenció a l'empresa aportant el seu punt de vista com a representants dels treballadors i treballadores. També, la nova norma exclou d'aquest Reial decret l'obligació que establia l'anterior normativa de realitzar actuacions efectives en la prevenció dels accidents de treball i les malalties professionals, de manera que s'incentivarà la inacció: la reducció de la sinistralitat no estarà vinculada a les accions de les empreses (inversions en instal·lacions, processos o equips en matèria de prevenció de riscos; auditories externes del sistema preventiu de l'empresa, plans de mobilitat viària que serveixin com a mesura preventiva dels accidents in itínere, que són la segona causa de mortalitat en el treball, etc.). A més, es permet rebre aquests incentius a empreses amb infraccions greus en matèria de prevenció de riscos laborals (en concret se'ls permet fins a dos). Infraccions com, per exemple, no informar l'autoritat laboral dels accidents de treball ocorreguts i les malalties professionals declarades, superar els límits d'exposició a agents nocius (inclosos els cancerígens) amb el risc de danys greus per a la seguretat i salut de les

treballadores i treballadors, i no realitzar els reconeixements mèdics ni les proves de vigilància, etc. Aquest Reial decret incentiva les empreses i mútues eliminant els controls que s'establien en l'anterior normativa sobre el compliment dels requisits en la reducció de la sinistralitat.

- **Infraidentificació i infradeclaració de malalties professionals.** Hem de solucionar el greu problema d'ocultació de malalties professionals. Sobretot, d'aquelles més greus i que comporten més patiment a les persones afectades i a les seves famílies. Per exemple, segons un estudi publicat per la UGT amb la col·laboració de la Universitat de Granada, "Costos sanitaris directes del càncer d'origen laboral atès en el sistema nacional de salut", cada any, 9.500 morts per càncer a Espanya podrien estar relacionats amb la feina (el 5,3% de tots els càncers), dels quals es declaren com a malaltia professional entre el 0,1 i el 0,2%. De forma similar, els trastorns produïts pels riscos psicosocials segueixen sense ser registrats, malgrat el seu increment a causa del deteriorament de les relacions laborals amb la crisi. En definitiva, les malalties ocasionades pel treball acaben derivant-se als serveis públics de salut en lloc de fer-ho a les mútues, infradeclarant-ne el nombre, augmentant la despesa pública i erosionant la prevenció, perquè el que no existeix no es prevé.

- **Externalització de la prevenció.** El marc jurídic espanyol afavoreix l'externalització de la prevenció, en lloc d'afavorir-ne la gestió interna. Les iniciatives legislatives que s'han pres per facilitar la gestió interna a les empreses, com ara estendre l'obligació de fer auditories a les empreses de més de 50 treballadors, ha estat ineficaç per evitar l'externalització massiva de la prevenció que fan les pimes.

- **Mercantilització de la prevenció.** L'elecció de la majoria dels serveis de prevenció aliens es dóna principalment per motius econòmics i amb l'objectiu només del compliment estricte de la documentació que obliga la normativa, i no per criteris de qualitat ni amb l'objectiu d'implantar una veritable cultura preventiva. Sovint ens trobem amb serveis mínims contractats on de vegades ni es realitzen visites a l'empresa, i les actuacions específiques com ara avaluacions higièniques, ergonòmiques, psicosocials, formacions, etc., no són contractades o només es contracten quan es detecten problemes greus. Els professionals de la prevenció han de fer la planificació, l'avaluació, els desplaçaments, tasques administratives, tasques comercials, gestió d'impagaments, etcètera, i es troben dificultats per realitzar una tasca que realment protegeixi la salut dels treballadors i les treballadores.

Per tots aquests motius, des de la UGT de Catalunya exigim:

- Un procés de **canvi** de la dinàmica de la contractació actual i fi de les polítiques restrictives.
- **Derogar les reformes laborals** que han expandit la precarietat, han retallat drets de les treballadores i els treballadors i han devaluat les condicions salarials.
- Reforçar els mecanismes de control del compliment de la legislació, com ara en matèria d'**igualtat** a les empreses i en la **lluita contra el frau i l'economia submergida.**
- **Actuacions concretes** de l'Administració, davant la proliferació de subcontractes i la gran precarietat en la contractació com a conseqüència de la crisi econòmica del país.
- La **veritable responsabilització de les empreses** del seu deure de protecció de la salut dels seus treballadors i treballadores establert per la normativa i la garantia de les condicions de treball segures i saludables a totes les empreses, així com la recuperació de les inversions en prevenció a les empreses de Catalunya.
- Aposta decidida del Govern de Catalunya per **l'Estratègia Catalana de Seguretat i Salut en el Treball.**
- La **revalorització de la negociació col·lectiva** que ha de permetre que es desenvolupin els objectius establerts en l'Estratègia tant espanyola com en el marc estratègic català de Seguretat i Salut Laboral, i especialment en les petites i mitjanes empreses.
- Intensificar les **polítiques actives en matèria de prevenció**, dotant amb suficients recursos econòmics i humans l'Institut Català de Seguretat i Salut Laboral (ICSSL) i l'Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT).
- Exigir que **Inspecció de Treball** augmenti les accions inspectores en matèria de Seguretat i Salut, fent complir les normes reguladores a les empreses i exigint unes propostes preventives de qualitat als serveis de prevenció, on es posi en primer lloc l'eliminació dels riscos en comptes dels actuals criteris economicistes reductors de la prevenció.
- Establir **sistemes per a la detecció i declaració de malalties professionals** per part de l'Administració i dels serveis de prevenció i les mútues d'accidents de treball.
- **Revertir la reforma del marc jurídic de les mútues**, que ha suposat una retallada dels drets dels treballadors i treballadores, envaeix les competències dels serveis públics de salut i privatitza la gestió d'activitats que haurien de ser exclusives de la Seguretat Social.
- **Reorientar l'Institut Català d'Avaluacions Mèdiques (ICAM)** amb una visió social, útil i sostenible, amb la participació dels agents socials, que replantegi

els criteris per realitzar les avaluacions mèdiques i eviti donar altes indegudes a persones que no estan en condicions de tornar a treballar.

- **Suprimir el programa d'incentivació econòmica i control de la incapacitat temporal** que està portant a terme l'INSS per retallar la durada de les baixes, ja que considera les treballadores i els treballadors malalts com a defraudadors i fomenta la mala praxi mèdica.
- **Potenciar els delegats i delegades de prevenció** i les seves atribucions en lloc de suprimir les seves funcions.
- **Promoure la figura del delegat i la delegada de prevenció territorial o sectorial** a les empreses de menys de 6 treballadors, que no tenen dret a escollir un delegat o delegada de personal. Aquesta mesura permetria assegurar l'exercici del dret a la salut i la seguretat, i equiparar els nivells de protecció d'aquests treballadors i treballadores a la resta de les empreses.
- **Avaluacions de riscos** que no només abordin els riscos de seguretat i higiene sinó que també avaluïn els factors ergonòmics i psicosocials i els riscos emergents, així com aquells relacionats amb l'organització del treball.

Des de la UGT de Catalunya ens reafirmem en la necessitat de posar fi a la precarietat i la pèrdua de drets dels treballadors i treballadores per tal de millorar la prevenció de riscos i reduir els danys a la salut, i continuarem amb la nostra lluita per a la defensa del treball estable, igualitari i de qualitat que comportarà, sense cap mena de dubte, una millora de les condicions de treball i de la seguretat i de la salut de les persones treballadores del nostre país.